

T.Pranciškus Ksaveras FJ: GAILESTINGUMAS YRA VEIDAS

Psalmėje sakoma: „Apie tave širdis man byloja: „Tu jo veido ieškoki“. Tavo, Viešpatie, veido aš ieškau“ (Ps 26, 8). Jeigu norime iki galo suprasti, ką reiškia atsivertimas, turime įsigilinti į šiuos žodžius. Atsiversti – tai ieškoti Viešpaties veido: atsiverčiame, kai suvokiame, kad mums reikia ieškoti Dievo veido. Jo veidas yra mums nepažįstamas – tai būtina suprasti ir jausti savo širdyje. Ne todėl, kad Dievas būtų prisidengęs kauke, bet veikiau dėl to, kad mes neįstengiame žvelgti į Jo veidą. Nes iš tiesų žvelgti į kieno nors veidą nėra tik fizinis veiksmas kaip, pav., karvės žiūrėjimas į tave. Žmogaus žvelgimas į žmogų yra dvasinis veiksmas: kad galėtume žvelgti į kitą žmogų, į jo veidą, turime įveikti kai kurias dvasines kliūtis. Visi tai patiria: galiu fiziškai stebėti žmogų, bet bijau žvelgti, nes jaučiu, kad turėčiau užsidėti kaukę. Tad, kad nemeluočiau, nusprendžiu: geriau į jį visai nežiūrėti.

„Apie tave širdis man byloja: „Tu jo veido ieškoki“ (Ps 26,8). Kodėl širdis mums tai byloja? – Nes Kristuje Dievas mus traukia. „Apie tave širdis man byloja“: Jis palietė mūsų širdį, kad suvoktume, jog mums reikia atsiversti, kad pirmiausia savo širdyje tenka ieškoti kelio į Viešpaties veidą. Širdis nujaučia kitos psalmės žodžius: „Kas pažvelgs į jį, pralinksmės, niekada jam nereikės kęsti gėdos“ (Ps 34, 6). Širdis mums irgi taip byloja, nes Kristaus veidas mus slėpingai traukia, ir apaštalai regėję Jėzaus veidą ant Taboro kalno, mums tą paliudijo. Iki tol jie veikusiai manė pažinę Jėzaus veidą, į jį net neįsižiūrėję. Apaštalai neįstengė regėti Dievo šlovės Jo veide, Jo žmogiškame veide. Todėl jie galbūt paliudytų: „Ir mes neįstengėmė į jį žvelgti, tad galime jums pasakyti: „Kas pažvelgs į jį, pralinksmės, niekada jam nereikės kęsti gėdos“ (Ps 34, 6).

Šių metų gavėniai Popiežius buvo parinkęs temą apie žvelgimą į Kristų: ne apie bet kokį, bet apie lemtingą įsižiūrėjimą, kurį Evangelijoje mini šv. Jonas: „Jie žiūrės į tą, kurį perdūrė“ (Jn 19, 37). Ar ne tokia yra tikroji širdies blaškymosi priežastis? Psalmėje sakoma: „Jo veido ieškoki“, o žmogus savo sieloje tarsi atsimena Apreiškimo Jonui žodžius: „Nuo jo veido pabėgo žemė ir dangus“ (Apr 20, 11). Širdis ieško Dievo nepažįstamo veido – veido To, kurį perdūrė. Jokio krikščioniško gyvenimo negali būti be šio tiesos išbandymo.

Iš tikėjimą puolančių pagundų vieną, aktualesnę, galėtume pavadinti „trečiojo testamento“ pagunda. Mes norime tokio testamento – po Senojo ir Naujojo testamento jau trečiojo, - kuris būtų tarsi „gailėstingumo testamentas“, bet iš tiesų – gailėstingumo karikatūra. Pavyzdžiui, šv. Paulius sakė filipiečiams: „dabar su ašaromis kalbu, nes daugelis tų, kurie įtikėjo, elgiasi kaip Kristaus kryžiaus priešai. Jų dievas – pilvas ir jų garbė – gėda. Jie temasto apie žemės daiktus ir jų galas – pražūtis“ (plg. Fil 3, 18-19). Į Pauliaus žodžius „trečiasis testamentas“ atsakytu tokia „gerąja naujiena“. Laimė visa tai praėjo. Dabar turime gailėstingumą, nėra ko taip baimintis“. Tuo tarpu tikrasis gailėstingumas trykšta iš apaštalo ašarų, nes neišgirstamas kvietimas atsiversti, kad priimtume gailėstingumą.

„Trečiojo testamento“ žmogui, rodos, patinka teorijos apie pragaro bejėgystę, prieš Dievo gailėstingumą. Todėl klausimas: „Koks šansas patekti į dangų?“ jį paveikia kaip nuodai, paralyžuojantys visas atsivertimo pajėgas tyliu pasipiktinimu: „nėra ko perdėtai baimintis nei tau, nei kitiems“. Todėl ir įmanomas toks paradoksas, jog žmogus, kuris pasitiki savo gražiomis mintimis apie gailėstingumą, lengvai puola į nevirtį, kai gyvenimas jį pažadina iš snaudulio ir jam parodo blogio galią bei tikrąją jo nuodėmę.

Gailėstingumas nėra mintis, jis – Veidas. Būtent tai be žodžių primena Kristaus gestas Dievo gailėstingumo paveiksle: „Jie žiūrės į tą, kurį perdūrė“ (Jn 19, 37). Žvelgdami į perdurtąjį Kristų, girdime apaštalą su ašaromis maldaujantį: „Išgirsk Jo balsą, Jo veido ieškoki. Ieškok kelio į Jo veidą savo širdyje, kad galėtum į Jį žvelgti, neužsidėjęs kaukės, leisti Jo žvilgsniui tave perverti, iš tavęs išimti akmeninę širdį ir duoti tau jautrią širdį“.

Gailėstingumas.com